

Bütçe Dengesi - Mart 2016

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İlk çeyrekte dengeli bütçe görünümü...

Merkezi yönetim bütçe açığı Mart ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %4 oranında azalmıştır. Mart 2015'te 655 milyon TL açık veren faiz dışı denge bu yılın aynı ayında 160 milyon TL fazla vermiştir.

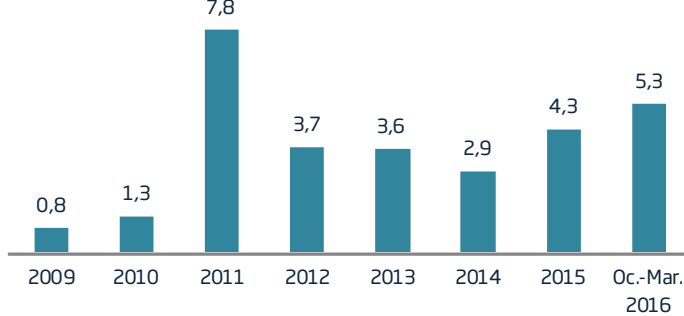
Yılın ilk üç ayında ise, 46 milyon TL fazla veren bütçe geçtiğimiz yıla kıyasla olumlu bir tablo çizmiştir. Geçtiğimiz yılın ilk çeyreğinde bütçe 5,4 milyar TL açık vermişti. Sermaye giderleri ile faiz harcamalarındaki düşüşün yanı sıra özelleştirme gelirlerindeki yükseliş bu gelişmede önemli rol oynamıştır.

Sermaye gelirlerinde artış...

Mart ayında vergi gelirleri yıllık bazda %13,8 oranında artış kaydetmiştir. İç talepteki olumlu görünümün etkisiyle vergi gelirlerindeki artışın %25,1'i Özel Tüketim Vergisinden (ÖTV), %24,8'i ise ithalde alınan katma değer vergisinden kaynaklanmıştır. Bu dönemde asgari ücret düzenlemesinin de katkısıyla gelir vergisi %14,6 oranında büyüme kaydetmiştir. Mart ayında 4 milyar TL düzeyinde gerçekleşen özelleştirme geliri de bütçe performansına önemli katkıda bulunmuştur.

Yılın ilk üç ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %16,4 artmıştır. 18,5 milyar TL'lik yükselişin %66,1'i vergi gelirlerindeki, %24,2'si ise özelleştirme gelirlerindeki artıştan kaynaklanmıştır. Özelleştirme gelirlerindeki güçlü büyüme, tek seferlik gelirlerin payını artırmıştır.

Tek Seferlik Gelirler / Bütçe Gelirleri *

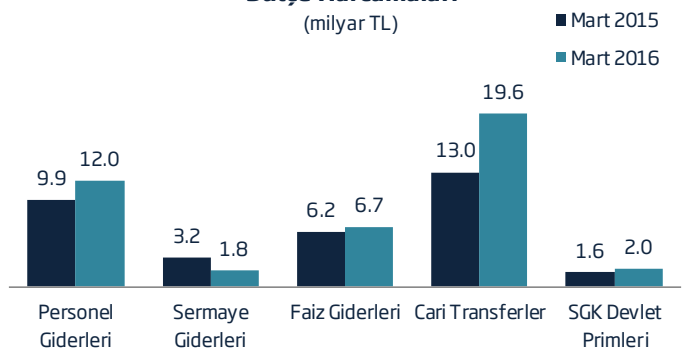

Cari transferlerde hızlı yükseliş...

Mart ayında bütçe harcamaları yıllık bazda %17,8 ile hızlı bir yükseliş kaydetmiştir. Bu gelişmenin büyük oranda cari transferlerden kaynaklandığı görülmektedir. Cari transferler bu dönemde sosyal güvenlik kurumuna yapılan aktarımların etkisiyle %51 oranında yükselmiştir. Sosyal güvenlik açığının finansmanı için yapılan 3,6 milyar TL'lik aktarım da bütçe harcamalarını yukarı yönlü etkilemiştir. Bir süredir düşüş eğilimi sergileyen faiz harcamaları da Mart'ta yıllık bazda yükselmiştir. Sermaye giderlerindeki gerileme ise bütçe harcamalarındaki artışı sınırlandırmıştır.

Bütçe Harcamaları

(milyar TL)

İlk çeyrekte cari transferler 12,5 milyar TL (%29,9) yükselerek bütçe giderlerinde kaydedilen 13,1 milyar TL'lik artışta belirleyici olmuştur. Öte yandan, bu dönemde faiz harcamaları ile sermaye giderlerindeki düşüş bütçe harcamalarındaki yükselişi sınırlandırmıştır.

Beklentiler...

2016 yılının ilk çeyreğindeki bütçe gerçekleştirmeleri yıl sonu hedefleriyle uyumlu bir görünüm sergilemektedir. Öte yandan, asgari ücret artışının bütçe performansı üzerindeki etkileri hissedilmeye başlanmıştır. Nitekim, cari transferlerdeki artışın bütçe harcamaları üzerinde baskı yarattığı gözlenmektedir. Özelleştirme gelirlerinin yıllık hedefin yarısını aşması ise bu kalemin katkısının önümüzdeki dönemde azalabileceğine işaret etmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Mart		%	Ocak-Mart		%	2016 Bütçe	
	2015	2016		Değişim	2015		2016	Değişim
Harcamalar	39,8	46,8	17,8	118,6	131,7	11,0	570,5	23,1
Faiz Harcamaları	6,2	6,7	8,7	18,1	16,5	-9,0	56,0	29,4
Faiz Dışı Harcamalar	33,6	40,1	19,5	100,5	115,2	14,6	514,5	22,4
Gelirler	32,9	40,3	22,3	113,2	131,7	16,4	540,8	24,4
Vergi Gelirleri	26,8	30,5	13,8	96,3	108,5	12,7	459,2	23,6
Diğer Gelirler	6,1	9,8	59,6	16,9	23,2	37,1	81,7	28,4
Bütçe Dengesi	-6,8	-6,6	-4,0	-5,4	0,0	-	-29,7	-
Faiz Dışı Denge	-0,7	0,2	-	12,7	16,5	30,4	26,3	62,8

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

(* Tek seferlik gelirlerin içinde 2011 ve 2014 yıllarında çıkarılan vergi afları, SGK yeniden yapılandırılmaları ve özelleştirme gelirleri yer almaktadır.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Datastream

Bütçe Dengesi - Mart 2016

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.